

# Het Evangelie Naar Mattheüs

Bijbelvertaling uit: Weerd, De Verklaring van Mattheüs.

Aflevering 15: Mattheüs 12:22-50

## Mattheüs 12:22-29 Van de Hoge God of van Satan?

De afkeer van de Farizeeën voor Jezus Christus en zijn daden is langzaam maar zeker in haat verkeerd. Dat plaatst hen voor een dilemma. Jezus is in hun ogen ontmaskerd als een ontspoorde Rabbi met Semikhah, maar hoe verklaren ze dan de wonderen die Hij doet? Het kan onmogelijk uit God wezen (zo zeggen zij), **dus** moet wel het Satan zijn die zij **Beëlzebul** noemen.

Vers 22 **Toen bracht men iemand die een ernstige kwaal had waardoor hij blind en stom was en Hij genas hem, zodat die blinde en stomme zowel sprak als zag.**

Vers 23 **Grote groepen mensen dromden toen samen. Ze waren buiten zichzelf en discussieerden met elkaar over de vraag: Zou dit de Zoon van David zijn?**

Vers 15 zegt dat Jezus **allen** genas. De omstanders zijn diep onder de indruk en **drommen samen** om dat te bespreken. Ze begrijpen dat Jezus van God gezonden is; wellicht is Hij **de Zoon van David**, de Messias!

Vers 24 **De Farizeeën echter die dat gehoord hadden, beweerden: Deze man kan geen demonen uitdrijven tenzij door de Beëlzebul, de overste van alle demonen.**

Hoewel Jezus de Farizeeën probeert te ontlopen (vers 15), hebben ze Hem weer gevonden. Vanwege de aanwezige menigte kunnen ze nog niets tegen Hem beginnen. Dus proberen de Farizeeën de mensen wijst te maken dat Jezus – op basis van hun theologie die zij juist achten – de Messias niet kan zijn en dat hij gebruik maakt van duivelse machten uit Satan (**de Beëlzebul**).

Vers 25 **De Heer Jezus nu Die op de hoogte was van hun denkbeelden, diende hen van repliek en zei:**

Vers 26 **Elk koninkrijk dat innerlijk verdeeld raakt, gaat te gronde en geen enkele stad of gemeenschap die innerlijk verdeeld is, zal standhouden. Als de ene Satan de andere Satan uitdrijft, dan is hij immers een gespleten persoonlijkheid. Hoe kan dan zijn koninkrijk standhouden?**

Jezus weet hoe de Farizeeën over Hem oordelen. Met enkele zinnen veegt Hij hun argumenten van tafel. Met een spottende ondertoon wijst Hij hen erop dat, indien Hij Satans werk doet, het toch wel heel raar is dat Hij demonen uitdrijft – want dat zijn immers dienaren van Satan.

Vers 27 **Stel dat Ik door Beëlzebul demonen uitdrijf, door wie drijven uw volgelingen ze dan uit? Voor hen zullen jullie zelf rechter moeten spelen.**

Vers 28 **Maar als Ik door de Geest van God deze demonen uitdrijf, dan is het Koninkrijk van de hoge God tot zijn doel gekomen.**

Jezus daagt de Farizeeën publiekelijk uit. Als je Beëlzebul nodig hebt om demonen uit te drijven, dan geldt dat ook de duivelbezweerders onder de **volgelingen** van de Farizeeën. Hij eist een uitspraak. Het is namelijk inconsequent om hetzelfde resultaat toe te schrijven aan elkaar uitsluitende machten: God en Satan. Indien hun **volgelingen** uit God handelen (wat de Farizeeën geloofden), dan geldt dat ook voor Jezus. Maar dan is de strijd van de Farizeeën tegen Jezus tevens een ‘strijdt tegen God’! Jezus is hier heel scherp en dat komt hard aan bij de Farizeeën!

**Zijn doel** (vers 28) duidt op de Raad Gods en dat is de vestiging van het Messiaanse Rijk als alle satanische machten van de aarde verwijderd worden. Over dat **doel** spreekt vers 29.

Vers 29 **Trouwens, hoe kan iemand het huis van de Sterke binnengaan om dat te kunnen bezetten, tenzij hij die Sterke eerst zou vastbinden? Pas daarna zal hij zijn huis in beslag kunnen nemen.**

Dit is een belangrijke uitspraak. Het Koninkrijk van God op aarde maakt per definitie een einde aan de positie van Satan (**de sterke**) die de Overste van deze wereld is (Johannes 12:31, 14:30 en 16:11). Hij moet het veld ruimen, voordat Jezus Koning van het Messiaanse Rijk kan worden. Satan wordt niet gedood, maar **gebonden voor een periode van duizend jaar** (het tijdperk van het Messiaanse Rijk, Openbaring 20:1-3). Pas als Satan **gebonden** is kan Jezus **zijn huis** (de aarde) **in beslag nemen** = Zijn rechtmatig erfdeel opeisen.

---

## Mattheüs 12:30-33 De Lastering van de Geest

Met het woord **lastering** (*blasphēmia*) wordt in de Bijbel gewoonlijk Godslastering bedoeld. En **de Geest** is de Geest van God. *De Lastering van de Geest* is als uitdrukking niet zo bekend. Vaker gebruikt men een synoniem: *De zonde tegen de Heilige Geest* (hoewel die naar vertaling fout is). Over de betekenis is weinig eensgezindheid. Om daar wat helderheid in te scheppen wijden we er een nadere studie aan.

---

## Excurs 1: De Lastering van de Geest

### A. De Geest van God

Het wezen van God is niet aan een bepaalde plaats gebonden. Hij kan in de hemel verblijven, maar woonde in het verleden tegelijkertijd op de aarde, namelijk in het Heilige der Heiligen van de tempel van Salomo. De Geest van God kan dus op meerdere plaatsen tegelijk zijn. Omnipotent noemen we dat. Kunnen we God dan zien? Neen, zoals Johannes 1:18 (NBV21) getuigt:

*Niemand heeft ooit God gezien, maar de enige Zoon, die zelf God is, die aan het hart van de Vader rust, heeft Hem doen kennen.*

Er wordt van de hoge God gezegd dat Hij de gelovigen ‘**nabij**’ is. Psalm 139:6-8 zegt het zo:

*Wonderlijk zoals U mij kent, het gaat mijn begrip te boven. Hoe zou ik aan uw aandacht ontsnappen, hoe aan uw blikken ontkomen? Klom ik op naar de hemel – U tref ik daar aan, lag ik neer in het dodenrijk – U bent daar.*

En Psalm 139:17-18 (NBV21) spreekt van een geestelijke kracht uit God:

*Hoe rijk zijn uw gedachten, God, hoe eindeloos in aantal, ontelbaar veel, meer dan er zand is bij de zee. Ontwaak ik, dan nog ben ik bij U.*

Evenals Jesaja 57:15 (NBV21):

*Dit zegt Hij die hoog is en verheven, die troont in eeuwigheid – heilig is zijn naam: In hoogheid en heiligheid zal Ik tronen met hen die gebroken zijn en nederig van geest, opdat de nederige geest herleeft, opdat het verbrijzelde hart tot leven komt.*

Beschrijven voorgaande teksten de Geest van God die op gelovige mensen nederdaalt? Neen, ze spreken van een ‘geestelijke kracht van God’ die mensen bijstaat, gewoonlijk Israëlieten of Joden. Die ‘kracht’ leidt tot versterking van het goede in een mens. Dat kan soms een extatische ervaring zijn, vooral als die gepaard gaat met een vorm van bekering.

De Heilige Geest is een voortzetting van de geestelijke kracht van de hoge God zoals die zich openbaart in het Oude Testament. Ook die Geest kan aan mensen toebedeeld worden. Echter heden staat die niet meer individuen van het volk Israël ter beschikking, maar het collectief van de Gemeente van Christus.

### B. Een Goddelijke Geest – *Rūah ’Ēlōhîm*

Het blijkt dat de Geest van God nederdaalt op individuele mensen, zoals in 1 Samuël 10:10 (NBV21):

*Toen ze bij Gibeā aankwamen, kwam hun een stoet profeten tegemoet. Saul werd gegrepen door de geest van God en raakte net als zij in vervoering.*

Daar staat: *rūah ’Ēlōhîm* (= een Goddelijke geest), dus is het God niet. Exodus 35:30-31 bevestigt dat:

*Mozes zei tegen de Israëlieten: De HEER heeft zijn keuze laten vallen op Besaleël, de zoon van Uri, de zoon van Chur, uit de stam Juda. Hij heeft hem vervuld met goddelijke geest, met wijsheid, vakmanschap en inzicht op allerlei gebied.*

In voorgaande gevallen is sprake van **een** Goddelijke geest. Dat is een kracht Gods die de ontvanger wordt toebedeeld, waardoor bepaalde, reeds bestaande eigenschappen versterkt worden. Jesaja 40:29 (HSV) legt dat nog eens duidelijk uit:

*Hij geeft de vermoeide kracht en Hij **vermeedert** de sterkte van wie geen krachten heeft.*

In sommige gevallen is echter sprake van een nog **hogere vorm** van Goddelijke bijstand: *rūah Yahweh* genoemd. Dat is geen toegevoegde ‘kracht’, zoals de *rūah ’Ēlōhîm*, maar een onderdeel van Gods Geest die in mensen kan varen en zelfs wonderen kan bewerken.

### C. De Geest van Jahweh: *Rūah Yahweh*

Behalve over een **nabij-zijn** spreekt de Bijbel ook over het **toekennen** van Gods Geest aan een mens. Dan valt in de grondtekst **altijd** de naam Jahweh. Micha 3:8 (NBV21) is daar een goed voorbeeld van:

*Ik (Micha) daarentegen ben vervuld van kracht, ik heb de geest van de HEER (Jahweh), ik ben rechtvaardig en ik heb de moed om aan Jakob zijn wandaden bekend te maken, en aan Israël zijn zonde.*

En Zacharia 4:6 (NBV21):

*Toen zei hij: ‘Luister, dit zegt de HEER over Zerubbabel: Niet door eigen kracht of macht zal hij slagen – zegt de HEER van de hemelse machten – maar alleen met hulp van mijn geest.*

En Jesaja 11:2(NBV21):

*De geest van de HEER zal op hem rusten: een geest van wijsheid en inzicht, een geest van kracht en verstandig beleid, een geest van kennis en ontzag voor de HEER.*

En Jesaja 42:1 (NBV21):

*Hier is mijn dienaar, hem zal Ik steunen, hij is mijn uitverkorene, in hem vind Ik vreugde, Ik heb hem met mijn geest vervuld (van Jahweh). Hij zal alle volken het recht doen kennen.*

En Jesaja 61:1 (NBV21):

*De geest van God, de HEER, rust op mij, want de HEER heeft mij gezalfd.*

In het Oude Testament daalde de Geest van Jahweh **uitsluitend op leiders van Israël** neer, zoals koningen en profeten. De laatste daarvan was Jezus Christus, zoals Mattheüs 3:16 (Grondtekst) getuigt:

***De hoge Hemel werd geopend en Hij (Jezus) zag de Geest van de hoge God neerdalen als een duif en over Hem komen.***

Als de *rūah Yahweh* een mens wordt toegekend, gaat iets van de Geest van God in hem wonen en stijgen zijn of haar daden **uit boven het menselijke**. Is dat steeds dezelfde mate van Geest? Neen, de Geest van God wordt aan het formaat van de ontvanger en haar/zijn taak aangepast. Zo ontving Jezus veel grotere krachten dan koning David of de profeten. Echter Mozes en Simson grotere krachten dan koning David.

Na de doop van Jezus Christus in de Jordaan daalde de Geest van God (*Rūah Yahweh*) neer als een duif en trok in Jezus (Mattheüs 3:16). Van die tijd af beschikte **alleen Jezus** over de kracht Gods (*rūah ’Ēlōhîm*) en wordt die **Heilige Geest** genoemd. Als Zoon van God kreeg Hij bovendien niet een beetje van Gods Geest zoals anderen overkwam, maar de ‘volle maat’ die binnen het raam van Zijn bediening past. Resumerend: De *rūah ’Ēlōhîm* en de Heilige Geest versterken reeds aanwezige eigenschappen van een gelovige. De *Rūah Yahweh* voegt een Goddelijk (dus bovennatuurlijk) element toe.

### D. De Context

Als Jezus Zijn uitspraak over de Lastering van de Geest doet, hangt dat samen met de ontspoorde relatie met de Farizeeën. Zij ontkenden dat de Geest van God in Jezus gevaren was. Zij wezen Hem als Messias én Zoon van God af. De werken van God die Jezus Christus deed, worden daarom door de Farizeeën als Satanische daden neergezet (***de Beëlzebul*** – Mattheüs 12:24). Was dat dan tegen beter weten in? Ja! De Farizeeën hadden kennis over de Messias, maar zij stelden hun eigen dogmatiek boven die van de profeten. Ze zagen Zijn wonderen, maar schreven die aan Satan toe om hun eigen dogmatiek te redden. Daarmee lasterden ze de Geest van God en – zo spreekt Jezus – daarvoor bestaat geen vergeving!

### E. De Lastering van de Geest – Heden

Is deze ‘**fatale zonde**’ eenmalig, dus gebonden aan die tijd? Neen, ze bestaat heden ook nog. Het komt voor dat iemand die God dient en Jezus Christus volgt Hem na verloop van tijd toch verloochent. Kan ik voorbeelden geven? Neen, daar schrik ik voor terug, want ik ken de maat waarmee God meet niet. Misschien is iemand die gemarteld wordt en dan God of Jezus verloochent niet toerekeningsvatbaar. Het is niet aan mij om te oordelen. Wel om te waarschuwen: **U die Christus kent en God dient, laat Hem nooit los, wat u ook overkomt.** Verder durf ik niet te gaan!

### F. De Heilige Geest Is aan de Gemeente Verbonden

Na de hemelvaart werd de Heilige Geest op Pinksterdag uitgestort op de gelovigen in Jeruzalem. Sindsdien behoort de Heilige Geest de Gemeente van Christus toe. Eenieder die Jezus als Heer belijdt, ontvangt de Geest. Dat is een kracht Gods die in bijzondere gevallen zelfs genezing kan bewerken. Echter de innerlijke kracht is het belangrijkste aspect, zoals 2 Korintiërs 4:16 (NBV21) bevestigt:

*Daarom verzaken wij onze plicht niet, want ook al gaat ons uiterlijke bestaan verloren, ons innerlijke bestaan wordt van dag tot dag vernieuwd.*

---

## Voorbespreking bij Vers 30

Deze tekst wordt mijns inziens vaak verkeerd uitgelegd. Daarin wordt in feite over elke mens op aarde gezegd dat hij/zij vóór of tegen Jezus Christus is. Dus: Als je niet vóór de Christus kiest, ben je vanzelf tegen Hem ook al ben je onwetend. De Studiebijbel bevestigt dat: *Het is onmogelijke neutraal te blijven. Er is geen middenweg.* Maar wat moeten we dan met al die honderden miljoenen mensen die God en Jezus Christus niet kennen? Vallen zij niet onder de tucht van het geweten? Romeinen 2:14-19 (NBV21) is daar heel duidelijk over:

<sup>14</sup> *Wanneer namelijk mensen uit volken die de wet niet hebben, de wet van nature naleven, dan zijn ze **zichzelf tot wet**, ook al hebben ze hem niet.*

<sup>15</sup> *Ze bewijzen door hun daden dat wat de wet eist in hun hart geschreven staat; en **hun geweten bevestigt dit**, omdat ze zichzelf met hun gedachten **beschuldigen of vrijpleiten**.*

<sup>16</sup> *Dit alles zal blijken op de dag waarop, volgens het evangelie dat ik verkondig, God door Christus Jezus oordeelt over wat er in de mens verborgen is.*

We dienen Mattheüs 12:30 beter te vertalen en in z'n context te plaatsen en dan is de uitkomst anders. Dan spreekt Jezus exclusief tot zijn tegenstanders; de Farizeeën. Hij stelt ze voor de keus: voor of tegen.

Vers 30 **Wie niet met Mij is, is tegen Mij. En wie niet samenbrengt achter Mij aan, drijft uiteen.**

Wat Jezus hier zegt, is dat het volgen van Jezus weerstand opwekt onder de krachten van deze wereld. Want die worden gedomineerd door de 'overste van deze wereld', Satan, zoals 1 Johannes 5:19 getuigt:

*We weten dat wij uit God voortkomen, terwijl de hele wereld in de macht is van hem (Satan) die het kwaad zelf is.* En in Johannes 8:23 (NBV21) bevestigt Jezus dat:

*Jezus vervolgde: 'U (ongelovige Joden) bent van beneden, Ik ben van boven; u hoort bij deze wereld, Ik hoor niet bij deze wereld.* En in Johannes 17:14 (NBV21):

*Ik heb hun uw woord doorgegeven. De wereld haat hen, omdat ze niet bij de wereld horen, zoals ook Ik niet bij de wereld hoor.*

De 'geest van de wereld' is dus uit Satan, anders is de ellende op aarde niet te verklaren. Die wereldgeest is per definitie vijandig naar de Gemeente van Christus – die Zijn lichaam is. Maar dat zegt **niets** over al die mensen die, onkundig van de hoge God en Christus, hun geweten gehoorzamen. Want eenieder die haar of zijn geweten in dat kader gehoorzaamt, **dient de hoge God** zonder Hem te kennen (Romeinen 2:15).

---

Vers 31 **Om die reden verzeker Ik u: Elke zonde en lastering moge de mensen wellicht vergeven worden, maar de lastering van de Geest zal geen mens vergeven worden.**

Het is helder dat Jezus hier in eerste instantie op de Farizeeën doelt. Hij begint positief. **Elke zonde of lastering** kan een mens vergeven worden, mits hij of zij die belijdt voor God **en de naaste**. Dat is een geweldige troost voor hen die eens ontspoord zijn. Er is slechts één uitzondering: De **lastering van de Geest**. Dat geldt allen die God en Jezus Christus wel kennen, maar Hen om wat voor reden ook bewust afwijzen.

---

Vers 32 **En wie zich uitspraken permitteert tegen de Zoon des Mensen, het moge hem vergeven worden. Echter, wie durft te argumenteren tegen de Heilige Geest, hem zal dit niet vergeven kunnen worden, noch in deze eeuw noch in de toekomst.**

Veel mensen hebben Jezus ooit afgewezen, maar vonden Hem op latere leeftijd – daar gaat vers 32a over. Vers 32b spreekt echter van **de lastering van de Geest**. Dienaangaande spreekt Jezus over twee begrippen:

1. Vergeving van zonden die tijdens iemands leven gepleegd zijn. Dat is geen eenmalig gebeuren maar troostend element in het leven dat een mens leidt. Gelovigen zondigen en vragen daarvoor vergeving. In Christus weten we **zeker** die te ontvangen, mits ze beleden worden.
  2. De tweede vorm van vergeving wijst op het moment dat het boek des levens geopend wordt – het oordeel voor de Grote Witte Troon (Openbaring 20:11-14). Zij die **ingeschreven staan** (dat zijn gelovigen die geen lid zijn van de Gemeente) worden behouden. Maar eenieder die de Geest gelasterd heeft, blijkt niet meer ingeschreven in het Boek des Levens en gaat dus per definitie verloren.
- 

## Mattheüs 12:33-37 Wee U, Farizeeën en Schriftgeleerden

Vers 33 ***Verzorg een boom goed, dan zijn de vruchten ervan ook goed. Maar stel dat een boom verwaarloosd wordt, dan zijn de vruchten ervan slecht. Want aan de vruchten kent men de boom.***

Vers 34 ***Addergebroed! Hoe denkt u iets goeds te kunnen zeggen, terwijl u slecht bent? Want waar het hart vol van is, daar loopt de mond van over.***

Jezus Christus begint Zijn veroordeling van de Farizeeën met een simpel voorbeeld. Hij maakt duidelijk dat de Farizeeën hun geloof niet **verzorgd** hebben. Zij waren bezig met hun status en dogma's. Daar was hun hart vol van. Die overstemde het 'spreken van God' door de profeten, Johannes de Doper én Jezus Christus.

---

Vers 35 ***Een goed mens brengt uit de goede schat van zijn hart het goede voort, terwijl een slecht mens uit een slechte schat put en zo het slechte voortbrengt.***

Een hart dat vol is van eigen ik heeft geen ruimte voor God of Jezus. Want 'gefocust zijn' op eigenbelang zonder liefde is satanisch en dat was de grondoorzaak van de val van Satan. Alleen uit God kan het goede ontstaan. Als een mens zich losmaakt van het 'goede' (God) ontstaat een 'schat van eigen belang' (**slechte schat**). Hier is dat de dogmatiek van de Farizeeën en die sloot uit dat Jezus de Messias is én Zoon van God. Daarmee hebben de Farizeeën zich aan **het slechte** (het kwaad) overgeleverd. Dat is per definitie uit Satan.

---

Vers 36 ***Echter Ik zeg u dat van elke lichtvaardige bindende uitspraak die wellicht in ijdelheid wordt uitgesproken door een mens, hij voor zijn uitspraak verantwoording zal moeten afleggen op de dag van het rechtmatig oordeel.***

Vers 37 ***Want op grond van de woorden die u verkondigd hebt zult u gerechtvaardigd worden en op grond van de bindende uitspraken die u deed, zult u veroordeeld worden.***

De geboden van de Farizeeën worden omschreven als **elke lichtvaardige bindende uitspraak** en dat is een onthullende omschrijving van het wezen van hun dogmatiek – die diende tot eigen verheffing! Is daarmee elke uitspraak van een Farizeeër fout? Neen, er staat ook **wellicht**. Jezus stelt de vanzelfsprekendheid aan de kaak waarmee Farizeeën hun dogmatiek aan anderen oplegden en aan hun zelfverheffing.

**Elke lichtvaardige bindende uitspraak?**... Ik ken de grens niet tussen onkunde en kwade wil. Het ontbreekt mij aan moed en gezag om dat te kunnen en **mogen** doen. Iemand die leiding geeft in een christelijke kerk moet die grens zelf bepalen of (bij ontsparing) dient door plaatselijke gelovigen gecorrigeerd te worden. Zeker is dat geestelijke leiders eens verantwoording moeten afleggen bij God. Vers 37 is daar helder over.

---

## Mattheüs 12:38-42 Het Teken van Jona

### Inleiding

De Farizeeën waren een religieuze beweging die een strikte handhaving van de Thora voorstond. Zij volgden 'de school van Sjammai', een beroemd wetgeleerde die de Thora aangevuld had met allerlei voorschriften (= De Mondelinge Thora). Zo hoefde niemand meer te wikken en te wegen bij het interpreteren van de wet. Aldus was het **menselijk beoordelend aspect** verwijderd; **alles lag vast!** Met die dogmatiek botsten de Farizeeën per definitie met Jezus, want Die ging uit van **billijkheid**: De maat van de zonde wordt door Hem afgemeten aan omstandigheden en het formaat van de zondaar. Jezus was mild tegen zondaars. De Farizeeën echter huldigden het principe: Oog om oog, tand om tand en dat was een nietsontziende dogmatiek. Kwijtschelding van schuld uit liefde tot de naaste was daar geen onderdeel van.

---

Vers 38 **Toen hebben sommigen van de Farizeeën en Schriftgeleerden zich afgescheiden en die vroegen Jezus indringend: Meester, wij willen graag een teken van U zien.**

Er zijn ondertussen Schriftgeleerden gearriveerd – vakgenoten van Jezus. Zij proberen de gemoederen te sussen en overleggen met een enkele gematigde Farizeeën. Om de vijandelijke Farizeeën wind uit de zeilen te nemen, vragen ze Jezus om een teken – zo zou Hij immers bewijzen dat Hij door God gezonden is.

---

Vers 39 **Hij echter nam afstand en sprak hen als volgt toe: Deze gekwelde en overspelige generatie verlangt een teken? Doch er zal geen ander teken gegeven worden dan het teken van Jona de profeet.**

Vers 40 **Want zoals Jona drie dagen en drie nachten in de buik van een enorme vis verbleef, zo zal de Zoon des Mensen in het hart van de aarde verblijven: drie dagen en drie nachten.**

Jezus wijst de toenaderingspoging van de gematigde Farizeeën en Schriftgeleerden af met een cryptische profetie. Zullen zij die begrepen hebben? Waarschijnlijk niet. Natuurlijk kenden ze het verhaal van Jona – dat was het Robin Hood verhaal van die tijd. Maar wat had Jezus daar mee te maken? En wat betekent **in het hart van de aarde**? Dat was geen bekende uitdrukking. Het dodenrijk werd *hades* genoemd of *sheol*. Bovendien (zelfs al hadden ze het begrepen): Wie kon zijn dood voorspellen en daarna weer opstaan?

---

Vers 41 **De Ninevieten zullen samen met deze generatie opstaan op de dag van het rechtmatig oordeel en die generatie veroordelen, want zij hebben zich bekeerd op de prediking van Jona. Zie en besef: Iemand groter dan Jona is hier.**

Vers 42 **De koningin van het Zuiden zal samen met deze generatie opstaan in het rechtmatig oordeel en die veroordelen. Want zij was van de einden van de aarde gekomen om van de grote wijsheid van Salomo te leren. Zie en besef: Iemand groter dan Salomo is hier.**

Jezus zet vers 39-40 kracht bij met een heftige uitspraak. Hij profeteert dat **deze** (ongelovige) **generatie op de dag van het rechtmatig oordeel** (= het oordeel van het eind der tijden) aangeklaagd zal worden door de heidense bevolking van Ninevé en een heidense koningin uit Ethiopië – want zij hebben zich bekeerd! Ninevé was de hoofdstad van het Assyrische Rijk dat vreselijke misdaden pleegde in haar veroveringszucht. Toch kwamen de inwoners tot bekering en worden ze gerechtvaardigd; de Farizeeën echter niet! Het is een bikkelarde uitspraak en het is bijzonder dat die niet tot een handgemeen met de Farizeeën leidde. Wellicht kwam dat door de aanwezige *drommen mensen* (Vers 23) die Jezus goed gezind waren, anders...

**Zie en besef: Iemand groter dan Jona (en) Salomo is hier.**

Jezus getuigt dat Hij meer dan een profeet én meer dan koning Salomo. Deze en voorgaande uitspraken zijn evenzo vele mokerslagen die de Farizeeën treffen. Zelfs de gematigden onder hen en de Schriftgeleerden zullen dit ontzet hebben aangehoord.

---

### Excurs 3: Demonische Belasting

Mattheüs 12:43-45 bevat belangrijke uitspraken die de werkwijze van Satan en zijn demonen onthullen.

#### A. Het Geweten – Een Bescherming

De uitdrukking *tou anthrōpou* (**dé mens** – Vers 43) kan twee betekenissen hebben:

1. Een willekeurige mens als ‘vertegenwoordiger’ van de mensheid en
2. Een bepaalde mens als zijnde representatief voor een groep mensen (in dit geval de Farizeeën).

Demonische geesten kunnen mensen niet naar believen binnendringen. De mens is geschapen als evenbeeld van de hoge God – beslist niet als woonplaats voor demonen. De bescherming tegen kwade machten zetelt in het geweten, want dat is een ‘lijntje met God’, een kracht ten goede die ons aanmoedigt om op het rechte pad te blijven.

#### B. Overgeleverd aan Satan:

Een demonische belasting kan alleen ontstaan als een mens de deur naar Satan zelf opendoet. Bijvoorbeeld door met spiritisme te experimenteren of het kwaad als levenswijze te omarmen. Dan wordt het geweten uitgeschakeld en vervalt de bescherming van God. Met de uitdrukking *tou anthrōpou* (**dé mens**, vers 43) worden dus mensen bedoeld die de stap naar het kwaad **al gezet hebben** en daarom demonisch belast zijn. Dat zijn de Farizeeën die Jezus ter dood willen brengen.

### C. Een Lege Huls:

Een onreine geest besluit op een zeker moment een mens te verlaten. Hij heeft dus een eigen wil. Na zijn vertrek ontstaat een vreemde situatie. Deze mens is dan een wezen zonder moreel besef; een lege huls en die kan gevuld worden. De deur staat aldus wijd open voor andere onreine geesten.

---

### Mattheüs 12:43-45 Van Kwaad tot Erger: De Gelijkenis van de Onreine Geest

Vers 43 ***Stel dat een onreine geest een mens zou verlaten, dan dorre plaatsen doortrekt om rust (= een nieuwe menselijke woonplaats) te zoeken, maar er geen vindt.***

Jezus spreekt tot Farizeeën die Zijn dood verlangen. Zij hebben het kwaad omarmd en zo een **onreine geest** in hun hart toegelaten. Als deze zijn werk heeft gedaan, verlaat hij deze mens om een nieuw slachtoffer te zoeken, maar vindt die niet. Dat zoeken zonder te vinden wordt omschreven met: **dorre plaatsen**.

---

Vers 44 ***Dat hij toen besloot: Ik zal terugkeren naar mijn huis dat ik verlaten heb. Daar aangekomen, vindt hij (het huis) onbewoond, schoongemaakt en op orde gebracht.***

De onreine geest vindt geen nieuw slachtoffer en besluit daarom naar zijn vorige slachtoffer terug te keren. Daar vindt hij in die mens een opmerkelijke geestesgesteldheid. Het huis (het innerlijk van deze persoon) is **onbewoond, schoongemaakt en op orde gebracht**. De man zelf heeft zich dus **bekwaamd in het kwaad**.

---

Vers 45 ***Dan gaat hij weg en neemt zeven<sup>1)</sup> andere<sup>2)</sup> geesten met zich mee die slechter zijn dan hij. Ze zijn toen naar binnengegaan om daar permanent te gaan wonen. Aldus overkomt een mens uiteindelijk iets dat erger is dan daarvoor en zo zal het ook met deze gekwelde generatie gaan.***

De boze geest treft een ideaal huis aan en meldt dat bij zijn superieuren<sup>3)</sup>. Die zien direct in dat de Farizeeër belangrijk is, want hij bestrijdt Jezus. Daarom vaart een hoge demon in hem om **daar permanent te wonen** – ook bij de andere zeven. Aldus zijn acht Farizeeën instrument van Satan geworden. Er is geen weg terug.

<sup>1)</sup>**Zeven** kan letterlijk genomen worden en  $7 + 1 = 8$  kwaadwillige Farizeeën.

<sup>2)</sup>Mattheüs gebruikt het woord *hetera*. Het is dus een groep van verschillende klasse. Dat zijn hogere demonen<sup>3)</sup>.

---

### Mattheüs 12:46-50 Wie Is Mijn Moeder, Broer of Zus?

Vers 46 ***Ondanks dat Jezus met een grote groep mensen in gesprek was, meldden zich plotseling Zijn moeder en Zijn broers omdat ze Hem wilden spreken.***

Vers 47 ***Iemand klampte Hem toen aan en zei: Weet U wel dat Uw moeder en Uw broers buiten staan en U willen spreken?***

Midden in een discussie wordt Jezus gezegd dat Zijn moeder en broers Hem direct willen spreken.

---

Vers 48 ***Maar Hij richtte Zich tot Zijn discipelen en nam zo afstand van degene die tot Hem gesproken had.***

Vers 49 ***Wie is dan Mijn moeder en wie zijn Mijn broers? En terwijl Hij Zijn ene hand naar Zijn discipelen uitstreckte, verklaarde Hij: Aanschouw Mijn moeder en Mijn broers!***

Vers 50 ***Want wie de wil van Mijn Vader Die in de hemelen is begeert te doen, die is Mijn broer of Mijn zus of Mijn moeder.***

De verwachting was natuurlijk dat Jezus zijn naaste familie tegemoet zou gaan, maar dat doet Hij niet. Hij geeft niet eens antwoord, maar spreekt Zijn discipelen toe over zijn ‘familieband’. Dat moet een emotioneel moment geweest zijn voor de twaalf discipelen. Zij waren immers nog maar leerlingen en zijn pas langzaam aan het beseffen dat zij iets groots meemaken; dat zij de Messias volgen – de Zoon van God. Jezus Christus verklaart hun tot Zijn naaste familie, boven eigen broers en Zijn eigen moeder. Hij doet dat publiekelijk, voor het oog van Farizeeën en Schriftgeleerden. Zijn moeder en broers zullen dit moment nooit vergeten zijn; evenals de discipelen! **En met vers 48-50 is ‘de facto’ de Gemeente van Christus geboren.**

---

Dit is een uittreksel van de Verklaring van Mattheüs door Gert A. van de Weerd. Daar wordt de in deze studie gebruikte grondtekst diepgaand verantwoord.

Copyright: Gert A. van de Weerd; PMI Boeken BV.